

Lähtökohdat uuteen kauteen

- **Yksi ohjelma, kaksi rahastoa**
- **Koko Pirkanmaa tuen piirissä**
- **Tukien määrä säilyy lähes ennallaan**
- **Sisällöt kansallisen rakennerahastostrategian ja rahastokohtaisten toimenpideohjelmien mukaan**
 - EAKR - Länsi-Suomen alueohjelma
 - Manner-Suomen ESR –ohjelma (sis. alueelliset ja valtakunnallisen osion)
- **Maakuntasuunnitelma ja –ohjelma ohjaavat toteutusta Pirkanmaalla**

EAKR Pirkanmaalla

- TL 1. Yritystoiminnan edistäminen
- TL 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen
- TL 3. Alueiden saavutettavuuden sekä toimintaympäristöjen vetovoimaisuuden parantaminen
- TL 4. Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen

- Erityisteemat:
 - Kärkiklustereiden kehittäminen (lähinnä: TL 1 ja TL 2)
 - Innovaatio- ja oppimisympäristöjen kehittäminen (lähinnä: TL 2)
 - Kansainvälisen vetovoimaisuuden lisääminen (lähinnä: TL 2)
 - Hyvinvointipalvelujen innovatiivinen kehittäminen (lähinnä: TL 3)

TL 1. Yritystoiminnan edistäminen

Tavoitteet

- **kehittää yritysten valmiuksia toimia klustereissa**
- **varmistaa klusteroituneen teollisuuden uusiutuminen**
- **lisätä alkavien, kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten tuottavuutta**
- **kannustaa kasvuyrittäjyyteen ja kasvuyritysten tunnistamiseen**
- **edistää yrittäjyyttä yleensä ja naisyrittäjyyttä erityisesti**
- **vahvistaa energia-alan osaamista**

TL 1. Yritystoiminnan edistäminen

Tuettava toiminta

- yritysten innovaatioihin, uusiin tuotteisiin ja teknologioihin liittyvät kehittämistoimet
- verkostoissa ja klustereissa toimivien yritysten toimintamahdollisuuksien edistäminen sekä alihankkija- ja järjestelmätoimittajaverkostojen rakentaminen
- pk-yritysten kannustaminen eri rahoitusmuotojen hyödyntämiseen
- riskirahoitusjärjestelmän kehittäminen
- pk-yritysten edellytysten parantaminen yrityspalvelujärjestelmien hyödyntämisessä ja liiketoimintaosaamisen vahvistamisessa
- yritystoiminnan perustamista, kehittämistä ja laajentamista koskevat kehittämishankkeet
- pk-yritysten kansainvälistymisen kehittäminen
- uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen
- matkailuyritysten tuotteistuksen, markkinointiyhteistyön ja oheispalvelutoimintojen kehittäminen

TL 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

Tavoitteet:

- **kehittää innovaatio-, tutkimus- ja koulutusjärjestelmää sekä oppimisympäristöjä ja tuottaa tutkimusta ja koulutusta työelämän hallitun uudistamisen tueksi**
- **hakea ja tuottaa sovellustietoa alueen elinkeinoelämälle**
- **tukea kansallista osaamiskeskus- ja osaamiskeskittymästrategiaa**
- **kannustaa yliopistoja ja ammattikorkeakouluja keskinäiseen sekä yritysten ja kehittämis- ja välittäjäorganisaatioiden ja viranomaisten kanssa tapahtuvaan yhteistyöhön**
- **kehittää liiketoimintaosaamista ja liiketoiminnan prosessiosaamista**
- **hyödyntää uutta teknologiaa ammatillisen koulutuksen laadun ja vetovoimaisuuden kehittämiseksi**

TL 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

Tuettava toiminta:

- alueen tarpeeseen perustuvan tuotekehitystoiminnan ja soveltavan tutkimuksen edistäminen
- teknologian siirron ja uusien ideoiden hyödyntämisen edistäminen sekä tuote- ja tuotantoteknologian kehittäminen
- elinkeinoelämän kehittäjäorganisaatioiden toiminnallinen uudistaminen
- yhteisten innovaatiopolitiikkojen edistäminen
- ammatillisten oppilaitosten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten sekä yritysten yhteistyöverkostojen ja oppimisympäristöjen kehittäminen

TL 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

Tuettava toiminta:

- julkisen sektorin ja julkisten työorganisaatioiden innovaatiotoiminnan ja hyvinvointipalvelujen tuotantotapojen ja kokeilutoiminnan kehittäminen
- yliopistojen ja korkeakoulujen yrityslähtöisten tutkimus- ja kehittämispalvelujen edistäminen
- innovaatioiden kaupallistamisen tukeminen
- uusiutuvien energialähteiden tutkimuksen edistäminen
- yrityshautomotoiminnan edistäminen

TL 3. Alueiden saavutettavuuden sekä toimintaympäristöjen vetovoimaisuuden parantaminen

Tavoitteet:

- lisätä tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa teknologisten sekä sosiaalisten ja kulttuuri-innovaatioiden kehittämiseksi alueen saavutettavuuden parantamiseksi
- kehittää pk- yrityksiä palvelevat nopeat tietoliikenneyhteydet ohjelma-alueen kaikissa osissa
- lisätä kulttuuriyrittäjyyttä ja kulttuuritoimijoiden verkostoitumista
- vaalia kulttuuriperintöä
- parantaa matkailuyrittäjien toimintaedellytyksiä
- kehittää elinkeinollisia toimintaedellytyksiä parantamalla niihin liittyviä luonto- ja kulttuuriympäristöjä
- edistää ympäristöyhteistyötä sekä ympäristönhoitoon liittyvää yrittäjyyttä

TL 3. Alueiden saavutettavuuden sekä toimintaympäristöjen vetovoimaisuuden parantaminen

Tuettava toiminta:

- luonnonvarojen hallitun käytön edistäminen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristöjen sekä rakennusperinnön hoitoon liittyvät hankkeet
- pienimuotoiset yritystoimintaan kytkeytyvät liikenneinvestoinnit
- yhdyskuntatekniikan uudenlaiset ratkaisut
- yritysten ja alueiden logististen palvelujen ja taantuvien teollisuusalueiden kehittämishankkeet
- hyvinvointipalvelujen kehittämiseen liittyvät kokeiluhankkeet
- saastuneiden maa-alueiden kunnostushankkeet
- tietoliikenne-, tietoverkoston ja sisältöpalvelujen kehittämishankkeet
- matkailuyritysten toimintaedellytyksiä parantavat hankkeet
- alueellista elinkeinoelämän kehitystä ja identiteettiä tukevat kulttuuriin liittyvät kehittämishankkeet

TL 4. Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen

Tavoitteet:

- **kehittää kaupunkiseutujen kansainvälistä kilpailukykyä**
- **kehittää painopistealueiden yritysten liiketoimintaosaamista**
- **vahvistaa painopistealueiden yritysten toimintaympäristöä yritysten kilpailukyvyn edistämiseksi**

TL 4. Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen

Tuettava toiminta:

- **Osaamisintensiivisten alojen, palvelualojen ja luovuuden kehittämisen keinoja mm.**
 - **liiketoimintaosaamisen kehittäminen ja yritysten toimintaympäristöjen vahvistaminen painopistealoilla (mm. osaamiskeskusalat ja kulttuuriteollisuus)**
 - **yhteistyön edistäminen yritysten, julkisen sektorin toimijoiden, korkeakoulujen sekä muiden oppilaitosten välillä**
 - **teknologian mahdollistamien uusien palveluinnovaatioiden synnyn edistäminen**
 - **em. painopistealojen ennakoititiedon hyödyntäminen**

TL 4. Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen

Tuettava toiminta:

- **Yhteisöllisyyden edistämisen keinoja mm.**
 - alueellisen osallistumisen arviointi ja kehittäminen
 - asukkaiden oma-aloitteisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävä pienhanketoiminta, joka kohdistuu esim. lähiympäristön kehittämiseen ja perusparantamiseen, kerho- ja harrastustoiminnan aktivointiin, nuorten ”urbanikulttuuriin” kuuluvien harrastusmuotojen tukemiseen, alueen yhteisöllisyyttä lisäävien tapahtumien järjestämiseen
 - yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen luonti ja järjestäminen
 - nuorisotoiminnan edistäminen
 - esteettömyyden edistäminen
 - monikulttuurisuuden edistäminen, maahanmuuttajien integrointi osaksi yhteiskuntaa, maahanmuuttajien tietoyhteiskuntavalmiuksien kehittäminen

Erityisteemat

Kärkiklustereiden kehittäminen:

- tutkimus- ja tuotekehitysvalmiuksien kehittäminen (laitteet, tilat, henkilöstö)
- esiselvitykset, klusterikartoitukset, yritysryhmien muodostaminen ja niiden toiminnan käynnistäminen
- yritysten tutkimus- ja tuotekehitystyö valituilla klusterialoilla
- yhteistyö ja innovaatiotoiminta niiden alueiden kanssa, joilla ei ole omia korkeakouluja ja tutkimuslaitoksia mutta joilla on klustereihin liittyvää yritystoimintaa

Erityisteemat

Innovaatio- ja oppimisympäristöjen kehittäminen

- korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten sekä tutkimuslaitosten innovaatioedellytysten kehittämishankkeet
- hankkeet, joilla parannetaan yritysten ja oppilaitosten sekä tutkimuslaitosten yhteistyötä
- ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden ja työelämälähtöisyyden kehittäminen
- uuden teknologian hyödyntäminen oppimisympäristöjen kehittämisessä etenkin toisen asteen koulutuksessa
- työpaikoilla tapahtuvan oppimisen oppimisympäristöjen kehittäminen
- yrittäjyyden edistäminen

Erityisteemat

Kansainvälisen vetovoimaisuuden lisääminen

- hankkeet, joilla lisätään alueen kansainvälisiä yhteyksiä, mahdollistetaan kansainvälinen asiantuntija- ja tutkijavaihto
- toimet, joilla lisätään ulkomaisten investointien määrää alueella
- kansainvälinen benchmarking- ja kokemustenvaihto.

Erityisteemat

Hyvinvointipalvelujen innovatiivinen kehittäminen

- hyvinvointipalvelujen rakenteiden ja tuotannon kokeilu- ja pilottihankkeet
- hyvien kokemusten ja käytäntöjen siirto
- palvelumarkkinoiden ja palveluyrittäjyyden edistäminen

EAKR Pirkanmaalla 2007

2007	EAKR	Valtio	Kunnat	Kansallinen julkinen	JULKINEN YHT.
		65,5 %	34,5 %		
TL 1	1 381 000	1 937 000	166 000	2 103 000	3 484 000
TL 2	1 867 000	1 722 000	1 118 000	2 840 000	4 707 000
TL 3	812 000	540 000	696 000	1 236 000	2 048 000
TL 4	697 000	545 000	516 000	1 061 000	1 758 000
YHTEENSÄ	4 757 000	4 744 000	2 496 000	7 240 000	11 997 000

EAKR Pirkanmaalla

- **TL 1: TE-keskus, Pirkanmaan liitto, Ympäristökeskus**
- **TL 2: TE-keskus, Pirkanmaan liitto, Länsi-Suomen lääninhallitus**
- **TL 3: Pirkanmaan liitto, Länsi-Suomen lääninhallitus, Ympäristökeskus**
- **TL 4: Pirkanmaan liitto, Länsi-Suomen lääninhallitus**
- **Komissio käsittelee ohjelmia, muutoksia voi vielä tulla**
- **Tukikelpoisuus alkanut, hakemuksia voi jättää (vanhoilla lomakkeilla) jo nyt, uuden kauden hakulomakkeet valmistuvat kesäkuun puolivälissä?**
- **Päätöksiä aikaisintaan syksyllä**

ESR Pirkanmaalla

- TL 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen
- TL 2. Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen
- TL 3. Työmarkkinoiden toimintaa edistävien koulutus- ja palvelujärjestelmien kehittäminen
- TL 4. Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR -toiminnassa

Erityisteemat:

- Kärkiklustereiden kehittäminen
- Innovaatio- ja oppimisympäristöjen kehittäminen
- Kansainvälisen vetovoimaisuuden lisääminen
- Hyvinvointipalvelujen innovatiivinen kehittäminen

TL 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

Tuettavaa toimintaa esimerkiksi:

- Pk-yritysten liiketoiminnan strateginen kehittäminen
- Henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työorganisaation kehittäminen
- Työllistymismahdollisuuksien kehittäminen
- Työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista edistävät hankkeet
- Naisyrittäjyyden tukeminen
- Alkavien yrittäjien yrityspolkutoiminta
- Nuorten yrityshautomot
- Palveluyritysten edellytysten kehittäminen
- Yrittäjyyskasvatus
- Sosiaalinen yrittäjyys, osuustoiminta, etninen yrittäjyys
- Kasvuyritysten tuki

TL 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

Kohderyhmiä:

- mikro- ja pk-yritysten johto ja koko henkilöstö, yrittäjiksi aikovat ja ammatinharjoittajat, oppilaitosten sekä korkeakoulujen opetushenkilöstö ja opiskelijat, suuryritysten henkilöstö verkostoituneena pk-yritysten kanssa, työnhakijat rekrytointihankkeissa sekä julkisen sektorin henkilöstö palvelurakennemuutosta tukevissa hankkeissa

TL 2. Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen

Tuettavaa toimintaa esimerkiksi:

- Välityömarkkinoiden kehittäminen
- Uudenlaisten yhteistyömallien, palvelujen ja työllisyyskumppanuuksien hyödyntäminen
- Nuorten työllistyvyyden edistäminen, koulutukseen sijoittumisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy

Kohderyhmiä:

- vaikeasti työllistyvät työnhakijat, kuten vajaakuntoiset ja pitkäaikaistyöttömät, nuoret, joilla on vaikeuksia kiinnittyä työmarkkinoille tai koulutukseen, Suomeen muuttaneet ulkomaan kansalaiset (maassa jo asuvat), heikosti koulutetut ja vailla ammatillista koulutusta olevat, työyhteisöt (osana vaikeasti työllistettävien toimia) sekä yhteistyökumppanit syrjäytymistä ehkäisevissä hankkeissa

TL 3. Työmarkkinoiden toimintaa edistävien koulutus- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

Tuettavaa toimintaa esimerkiksi:

- Ennakointi
- Elinikäistä oppimista tukevien työelämälähtöisten ohjaus- ja neuvontapalvelujen sekä koulutusjärjestelmien kehittäminen
- Rakennemuutokseen vastaamisen toimintamallien kehittäminen
- Innovaatioympäristöjen ja innovaatiopalvelujen kehittäminen

Kohderyhmiä:

- aikuiset, erityisesti ikääntyvät ja ikääntyneet henkilöt, koulutus- ja työvoimapalveluorganisaatioiden henkilöstö, työpaikkaohjaajat ja perehdyttäjät yrityksissä, eri oppilaitosten opettajat ja muu opetushenkilöstö, teknologiakeskusten ja muut alueelliset innovaatiotoimijoiden sekä niiden verkostojen henkilöstö sekä yritykset, yrityspalveluorganisaatiot ja seutukunnat

TL 4. Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa

Tuettavaa toimintaa esimerkiksi:

- Työperusteisen maahanmuuton lisääminen
- Uusien toimintamallien ja hyvien käytäntöjen etsiminen muista jäsenmaista sekä juurruttaminen Suomeen

Kohderyhmiä:

- työperusteiseen maahanmuuttoon liittyvät yhteistyö-kumppanuudet keskushallinto- ja aluetasolla sekä Suomessa että kohdemaissa, lähtömaiden kansalaiset (erityisesti työperusteiset maahanmuuttajat, heidän perheenjäsenensä sekä Suomeen pyrkivät lähtömaiden elinkeinonharjoittajat), hyvien käytäntöjen etsimiseen ja kansainvälisten kokemusten vaihtoon liittyvät yhteistyökumppanuudet (viranomaiset keskushallinto- ja aluetasolla, alueelliset, temaattiset ja kansalliset verkostot)